

буйся так, не трогай их рукой!..». Дійсно, танка — це поєднання глибинної інтенційності синтоїзму із збагачуючою її буддистською софійністю, закарбоване у знаково-символічній логіці ієрогліфічної писемності, яка інтегрувала багатотисячолітній культурний простір синоцентричної цивілізації.

Зараз Західна Європа і синоцентричний світ Сходу визначають досягнутий людством рівень культурного прогресу в дещо протилежних, але з необхідністю взаємодоповнюючих аспектах. Їх репрезентанти, багато у чому розходячись у поглядах на проблему ідеальної моделі суспільного розвитку, в розумінні ставлення людини та її соціуму до природного довкілля зусиллями своїх геніїв максимально наблизилися до спільної життєстверджуючої позиції. Її сутність полягає у безальтернативності визнання пріоритету прав Природи, у тому числі принципу рівноцінності природженого права всіх природних істот на життя і гарантованості природного способу його підтримання, відносно соціально набутих людиною прав на природокористування.

У цьому сенсі відбувається нечуваний раніше історичний процес зустрічного руху цивілізацій Заходу і Сходу на тлі міжкультурного правового дискурсу як противага їх негативній поляризації у вигляді спроб реалізації стратегії побудови глобально-монополярного світу на тлі забезпечення переваг будь-якої з етнополітичних ідеологій. Україні легко ввімкнутися у процес позитивної поляризації соціокультурних суб'єктів сучасності, покладаючись на екофільний акцент у використанні своїх уже далеких правокультурних традицій геополітичного «містка» між цивілізаціями Заходу і Сходу в разі, якщо її політичний провід стане поважати ці традиції і потреби власних громадян у безпечному екологічному майбутньому.

А. С. Дорошкевич, кандидат філософських наук, доцент

ОСОБЛИВОСТІ СПРІЙНЯТТЯ ПОЛІТИЧНОЇ КУЛЬТУРИ УКРАЇНЦЯМИ ТА РОСІЯНАМИ

У теперішній час у світі спостерігається тенденція до активізації взаємодії між людьми абсолютно різних цінностей, переконань та вірувань. Усе більше контактів устанавлюється між представниками різних культур. Одночасно з цим на ґрунті культурних відмінностей виникають непорозуміння та конфлікти. Можливо, встановленню контактів і вирішенню конфліктів якимось допоможуть порівняльні міжкультурні дослідження.

У сучасній науці існує багатий досвід практичного та теоретичного дослідження для порівняння політичних культур.

Вітчизняна компанія Research & Branding Group разом із Всеросійським центром дослідження громадської думки 11 січня 2013 р. провела дослідження політичної культури населення України та Росії. Було виявлено, що спільними рисами для обох народів є політична пасивність, повага до державних символів, відкритість та сприйняття культури і досвіду інших народів, самостійність і прагнення спиратися на власні сили, невіра у високі ідеали та принципи, небажання підкорятися законам, консерватизм, прагнення згоди і пошуків компромісів.

Представники цих країн відрізняються у такому. Українці більше тяжіють до індивідуалізму, тоді як у росіян більше схильність до об'єднання; українці більше підтримують демократичні засади в політиці на відміну від росіян, які підтримують авторитарну традицію.

Ці результати підтверджуються теоретичними здобутками щодо дослідження феномену політичної культури, а також ментальністю як українського, так і російського народу.

Українському менталітету загалом та політичній культурі зокрема притаманні такі риси: інтроверсивність вищих психічних функцій у сприйнятті навколишньої дійсності, що виявляється в зосередженості особи на фактах і проблемах внутрішнього, особистісно-індивідуального світу; кордоцентричність, що виявляється в сентименталізмі, чутливості, емпатії, любові до природи, пісенному фольклорі, яскравій обрядовості, естетизмі народного життя, культуротворчості; анархічний індивідуалізм, що виявляється в різних формах відцентрового, партикулярного прагнення особистої свободи без належного прагнення до державності, коли бракує ясних цілей, достатньої стійкості, дисципліни та організованості; переважання емоційного, почуттєвого над волею та інтелектом, перевага морального буття над інтелектуальним відносно екзистенціального значення.

Загальні особливості російської політичної культури: особливості геополітичного становища країни; переважання колективного образу і форм життя під впливом православної традиції і культури (ідея соборності); багатовікова відстороненість громадян від важелів влади та їх відчуження від держави, що спричинило і закріпило у масовій свідомості різноманітні анархічні, антиправові і антидержавні стереотипи та настрої; низька здатність суспільства до самоврядування і саморегуляції при розв'язанні проблем повсякденного життя як результат адміністративно-бюрократичної опіки та обмежень і одночасно його висока здатність до мобілізації в ситуаціях воєн та інших масштабних лих.

Згідно з наведеними результатами можна визначити, що сучасні емпіричні дослідження повністю підтверджують теоретичні підходи щодо національних відмінностей у виявах окремих політичних компонентів політичної культури.